

KALLIO

peruspalvelukuntayhtymä

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2017**

Tarkastuslautakunta 30.4.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tarkastuslautakunta.....	2
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	2
1.2. Arvioinnin toteuttaminen	3
2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	3
3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	3
3.1. Toiminnan ja talouden strategiset tavoitteet.....	4
3.2. Palvelualoittaisten tavoitteiden toteutuminen	4
3.2.1. Hallinto- ja tukipalvelut	4
3.2.2. Hyvinvointipalvelut	4
3.2.3. Terveyspalvelut.....	5
3.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	7
4. Henkilöstö.....	7
5. Yhteenveto	8
6. Tilinpäätöksen hyväksyminen sekä tili- ja vastuuvapauden myöntäminen.....	8
7. Toimenpide-esitys arviointikertomuksen johdosta	8

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymäkokouksen valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko kuntayhtymän yhtymäkokouksen talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Uutena tehtävänä 121 §:ään on tullut valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen.

Yhtymäkokouksen 29.8.2017 valitsema tarkastuslautakunta antaa yhtymäkokoukselle arviointikertomuksen.

1.1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat tarkastussäännön mukaan valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 28.8.2017 saakka

Jäsen

Maarit Jutila, puheenjohtaja
Heikki Häyrynen, varapuheenjohtaja
Terttu Alanen
Ahti Hannula

Varajäsen

Juhani Isotalus
Ritva Saviluoto
Eero Myllykangas
Maarit Silver

Tarkastuslautakunnan jäsenet 29.8.2017 alkaen

Jäsen

Ahti Hannula, puheenjohtaja
Sakari Rahkala, varapuheenjohtaja
Eija Jutila
Riitta Ekstam

Varajäsen

Piritta Huovari
Eero Myllykangas
Maarit Jutila
Heikki Häyrynen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHTT Asko Vanhatupa, BDO Auditor Oy:stä.

1.2. Arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta on kokoontunut kalenterivuoden 2017 aikana yhden kerran ja vuoden 2018 keväällä viisi kertaa. Lautakunta on tilikautta 2017 koskevissa kokouksissaan kuullut terveystaloudenjohtajaa, hyvinvointipalvelujohtajaa sekä vs. kuntayhtymän johtajan ja talousjohtajan katsauksia kuntayhtymän taloudesta, toiminnasta ja toimintojen kehittämisestä.

Vuodelle 2017 hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti tarkastuslautakunta on keskittynyt koko kuntayhtymän, hallinto- ja tukipalvelujen sekä hyvinvointi- ja terveystalouden toimialojen tavoitteiden toteutumisen seurantaan. Lisäksi lautakunta on kiinnittänyt huomiota sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan.

Tarkastuslautakunta on kuullut henkilöstöpäällikköä Kallion henkilöstöhallinnosta. Asialistalla olivat työhyvinvointi, rekrytointi, aktiivisen tuen malli, sairauspoissaolot, työergonomian parantaminen ja koulutus.

Tarkastuslautakunta perustaa vuoden 2017 arviointikertomuksensa edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa annettuihin ajankohtaiskatsauksiin, kuntayhtymän toimintakertomukseen, yhtiöhallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjoihin sekä muuhun viranhaltijoiden ja työntekijöiden tarkastuslautakunnalle toimittamaan materiaaliin.

2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Vuodelta 2016 annetussa arviointikertomuksessa olleisiin havaintoihin ei ole tilikaudella saatu kaikilta osin selvityksiä (kahdeksan kuukauden ikäisten lasten lääkärintarkastukset, potilasvahinkojen ja läheltä piti tapahtumien raportointijärjestelmän kehittäminen), minkä vuoksi tarkastuslautakunta kiinnittää hallituksen huomiota kuntalain 121 §:n määräykseen, jonka mukaan hallituksen tulee antaa yhtiökokoukselle lausunto niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

3. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

Toimintakertomuksessa on selvitetty kuntayhtymän riskejä sekä annettu kattava selvitys sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntayhtymän talousarvio muutoksineen on käsitelty yhtiökokouksessa ja lisämäärärahatarpeesta on annettu tieto jäsenkunnille riittävän ajoissa, jotta kunnat voivat tehdä tarpeelliset muutokset omiin talousarvioihinsa.

3.1. Toiminnan ja talouden strategiset tavoitteet

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta on järjestetty jäsenkuntien Alavieska, Nivala, Sievi ja Ylivieska 1.1.2012 voimaan tulleen perussopimuksen muutoksen mukaisesti.

Kuntayhtymän hallitus on 17.6.2016 päivittänyt palvelutoiminnan linjaukset, palveluiden järjestämisen linjaukset sekä erityiset kehittämisen ja resursoinnin painopistealueet. Palvelustrategian 2016–2018 mukaan strateginen suunnittelu jakaantuu toteuttamishjelmiin, toiminta- ja taloussuunnitelmaan, henkilöstöstrategiaan sekä viestintästrategiaan.

Tilikaudella on pääosin noudatettu kuntayhtymän strategisia linjauksia.

3.2. Palvelualoittaisten tavoitteiden toteutuminen

3.2.1. Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto ja tukipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovat tavoitteet olivat:

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on aktiivinen toimija alueellaan valmistauduttaessa tuleviin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa tukeminen. Vahvistetaan muutosjohtajuutta ja henkilöstön osallisuutta muutokseen sekä toiminnan kehittämiseen henkilöstö- ja palvelustrategian suunnassa. Tuetaan yksiköitä toimintakäytäntöjen parantamisessa, jotta voidaan entistä paremmin vastata sote –uudistuksen haasteisiin.

Sähköisen palveluiden käyttöönoton koordinointi ja tukeminen.

Hallinto- ja tukipalveluille asetetut tavoitteet on saavutettu.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä sähköisen asiointin ja palveluiden kehittämistä. Kuntayhtymän tulee miettiä asiointin turvaamista myös henkilöille, joilla ei ole käytössä tarvittavia tunnuksia asioiden hoitamiseen.

3.2.2. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovia tavoitteita vuonna 2017 ovat olleet:

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Edistetään lasten ja perheiden hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä perhe- ja aikuissosiaalityössä, perhepalveluissa ja vammaisten palveluissa järjestämällä palvelut suunnitelmallisesti, yhtenäisillä toimintavoilla sekä kehittämällä lasten ja perheiden kanssa toimivien välistä yhteistyötä verkostomaisen perhekeskusmallin mukaisesti.

Hoito- ja hoivapalvelut

Asiakkaan hyvä arki toteutuu kohdentamalla palvelut asiakaslähtöisesti, osallistamalla asiakas toimintakykynsä ylläpitoon ja tukemalla hänen toimintakykyään tarvittaessa monialaisesti ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Asiakkaan saamat palvelut tuotetaan yhdenmukaisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.

Palvelukokonaisuuksia ja palveluprosesseja tarkistetaan niin, että asiakkaan tarvitsemat palvelut järjestyvät joustavasti riippumatta hoidosta päävastuussa olevasta yksiköstä.

Hyvinvointipalveluille asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu.

Kotihoitopalveluissa tavoitteena oli, että kaikkien hoitajien välitön asiakasaika on yhteensä 60 %. Toimintakertomuksen mukaan välitön asiakasaika jäi kuitenkin 54,07 %:iin.

3.2.3. Terveyspalvelut

Terveyspalveluiden yhtymäkokoukseen nähden sitovia tavoitteita vuonna 2017 ovat olleet:

Vastaanotto- ja vuodeosastopalvelujen tulosalueella:

Vastaanottopalveluiden saatavuuden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti: Välitön yhteydensaanti toteutuu vähintään 80 %:sti. Hoidon tarpeen arviointi toteutetaan kolmessa vuorokaudessa. Odotusaika lääketieteellisesti perusteltuun ei - kiireelliseen hoitoon toteutetaan Kallion alueen terveyskeskuksessa kahdessa viikossa. Päivystysaikojen ja kiireettömien vastaanottoaikojen suhdetta lisätään enemmän kiireettömien vastaanottoaikojen suuntaan, tavoite 25/75 %. Uusia toimintatapoja otetaan käyttöön digitalisaation edistämisen myötä. Asiakkaita ohjataan käyttämään Kantapalveluja. Päivystys - ja vastaanottoalueella koulutetaan henkilöstöä päivystävän sairaanhoitajan tehtäviin ja Lapset puheeksi - menetelmäkoulutukseen.

Kotona pärjäämisen tukeminen moniammatillisena yhteistyönä:

Palveluprosesseja tarkastellaan asiakkaan palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Tunnistetaan paljon palveluja käyttävät ja suunnitellaan heidän palvelut moniammatillisesti. Aloitetaan toistuvien hoitojaksojen seuranta samalla asiakkaalla / samalla diagnoosilla.

Edistetään lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä järjestämällä toimintatavoiltaan yhtenäiset neuvolapalvelut sekä kehittämällä lasten ja nuorten perheiden kanssa toimivien yhteistyötä verkostomaisen perhekeskusmallin mukaisesti

ARVIOINTIKERTOMUS

Erikoissairaanhoidon ja kuntoutus

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon toiminnan muutos

Visalan sairaalan toiminta on mahdollisesti loppumassa. Sairaalaan siirretään avohoitoon potilaita, jotka voivat vaatia runsaasti tukea. Osa saattaa tarvita palveluasumista ja osa potilaista saatetaan joutua siirtämään kalliimmille paikoille OYS:n psykiatrian klinikalle tai Kokkolaan hoitoon. Tilanteen ja kustannusten hallitsemiseksi sekä potilaiden hyvän hoidon ja inhimillisen kohtelun turvaamiseksi kuntayhtymässä suunnitellaan aloitettavaksi kotikuntoutuksen toimintamalli, jonka avulla potilaita pystytään paremmin auttamaan selviämään arjessa mahdollisimman itsenäisesti. Mallin avulla kullekin potilaalle pyritään räätälöimään sopiva tuki, jonka avulla hän selviää.

Erikoissairaanhoidon uusien toimintatapojen selvitys:

Kustannusten nousun hillitsemiseksi selvitetään, onko erikoissairaanhoidon mahdollista toteuttaa vielä laajemmin osana omaa toimintaa esimerkiksi ulkopuolisen kumppanin kanssa jollain uudella tavalla.

Työterveyshuollon tavoitteena oli:

Lakisääteisen työterveyshuollon eli ennaltaehkäisevän työn painottaminen.

Uusi kuntalaki on tullut voimaan 1.5.2015. Lain mukaan kunnallisten työterveyshuoltojen on yhtiöitettävä kunnallisten työnantajien ulkopuolelle myytävät sairaanhoitopalvelut vuoden 2016 loppuun kestävä siirtymäajan aikana. Hallituksen esityksen mukaan mahdollinen siirtymäaika olisi tulossa vuoden 2019 alkuun asti.

Omaishoitajien määräaikaiset terveystarkastukset toteutetaan vuoden 2017 aikana

Suun terveydenhuollossa tavoitteena oli hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ' Väestön hampaiden ja suun terveys paranee. Keinoja eri väestöryhmien vaikuttavaan terveyden edistämiseen kehitetään sekä omana toimintana että yhteistyömahdollisuuksia (Kallion kuntien opetustoimet, YSO, Oulun yliopisto) hyödyntäen. Paljon palveluja käyttävät tunnistetaan ja tavoitteena palvelutarpeen vähentäminen pitkällä aikavälillä.

Tuottavuuden lisääminen toimintamalleja kehittäen;

Kehitetään jo olemassa olevia toimintamalleja ja luodaan uusia keinoja palvelujen yhtenäistämiseksi yhteistyössä suun terveydenhuollon eri toimipisteiden sekä muiden Kallion toimijoiden kanssa. Kehitetään edelleen ajanvarauksen toimivuutta (oikea-aikainen hoito) sekä työnjakoa eri ammattiryhmien kesken. Yhteistyötä Kallion muiden sektoreiden (lastenneuvola, kotihoito) kanssa parannetaan.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ollut:

Suunnitelmallisen valvonnan (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuollon valvonta) toteutumisasteen nostaminen teoreettiseen maksimiin täysimääräisellä henkilöstöllä toimittaessa. Mahdollinen maksimi on 80 %.

Aikuispsykososiaaliset palvelut:

Nuorisopsykiatrisen yksikön hoitoprosessin kehittäminen moniammatillisesti nuorten psykiatrisen hoidon sekä päihdehoidon osalta. Tavoitteena on hoidon alkuarvioinnin tehostaminen, yhteistyön lisääminen koulujen ja perhepalveluiden kanssa.

Pitkäaikaisasiakkaiden ja paljon palveluita käyttävien hoitoprosessien uudistaminen:

Tunnistetaan paljon palveluja käyttävät ja suunnitellaan heidän palvelut moniammatillisesti.

Kotona asumista tuetaan pitkäaikaisasiakkaiden palvelukodista siirtyessä omaan asuntoon, tuen tarpeen arviointi, uusien toimintamuotojen luominen, joilla tuetaan kotona asumista. Mahdolliseen akuuttitarpeen kasvuun varaudutaan.

Suonen sisäisten huumeiden käyttäjien terveyshaittojen vähentäminen
Perustetaan ruisku- ja neulanvaihtopisteet. Välillinen vaikutus on, että leikkipaikoilla ei ole likaisia neuloja tai ruiskuja.

Terveyspalveluille asetetut sitovat tavoitteet on pääosin saavutettu.

Toimintakertomuksessa on useassa kohdassa kerrottu tavoitteiden toteutumisesta mutta samalla todettu, että toteutuma vaihtelee eri osatekijöiden osalta. Esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon tavoitteiden toteutumisen osalta. Tarkastuslautakunnan mielestä on tarpeen kertoa miten osatekijät ovat toteutuneet.

3.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntayhtymässä on hyväksytty sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet ja niiden perusteella laadittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet, joiden mukaisesti eri yksiköt raportoivat yhtymän johdolle ja hallitukselle toimitettavissa osavuosisikatsauksissa. Toimintakertomuksessa oleva selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta on tarkastuslautakunnan mielestä kattava.

4. Henkilöstö

Tarkastuslautakunta kiinnitti vuoden 2016 arviointikertomuksessa huomiota henkilökunnan tasapuoliseen kouluttautumiseen.

Vuoden 2017 henkilöstökertomuksesta voidaan todeta, että koulutuspäivien määrä on lisääntynyt terveyspalveluiden henkilöstön osalta ja hyvinvointipalvelujen henkilöstön osalta laskenut edellisvuodesta. Koulutuspäivien määrä oli molempien palveluiden osalta tasaantunut. Hyvinvointipalveluissa koulutuspäiviä oli 1 308 ja terveyspalveluissa koulutuspäiviä oli 1 373. Myös hallinnon koulutuspäivät hieman lisääntyivät (81). Kokonaisuudessaan henkilöstön koulutuspäiviä oli 2 762 päivää (edellisvuonna 2 798 päivää). Täydennyskoulutuksen kustannukset vuonna 2017 olivat 226 521 euroa.

ARVIOINTIKERTOMUS

Tarkastuslautakunta toteaa, että lukumääräisesti koulutus on jakautunut edellisvuotta tasaisemmin.

Kuntayhtymän työntekijöistä vuonna 2017 määräaikaisia on 26,3 % ja vakinaisia 73,7 %. Henkilöstökertomuksessa olisi hyvä ilmetä kehitys edellisistä vuosista.

Henkilökunnan sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisvuodesta kiittävästi. Sairauspoissaolojen määrä laski 19 557 päivään edellisvuoden 21 892 päivästä. Sairauspoissaolojen pituus oli 16,1 kalenteripäivää kun pituus edellisvuonna oli 21,1 kalenteripäivää.

Kuntayhtymän palveluksessa olevien yli 50 vuotiaiden työntekijöiden määrä on 261 eli 23,0 %. Henkilöstöstrategiassa on edelleen tarpeen kiinnittää lähivuosina tapahtuviin eläköitymisiin.

5. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että Peruspalvelukuntayhtymä Kalliossa on onnistuttu parantamaan tehokkuutta ja tehty monia hyviä uudistuksia ja kokeiluja tilikauden aikana. Kuntayhtymässä on myös seurattu maakuntauudistuksen valmistelua ja omalta osalta varauduttu tuleviin muutoksiin.

6. Tilinpäätöksen hyväksyminen sekä tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

7. Toimenpide-esitys arviointikertomuksen johdosta

Tarkastuslautakunta esittää vuoden 2017 arviointikertomuksen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi ja edellyttää, että hallitus antaa kertomuksessa oleviin lautakunnan tekemiin havaintoihin vastaukset syyskuun 2018 loppuun mennessä.

ARVIOINTIKERTOMUS

Ylivieskassa 30.4.2018

Ahti Hannula
puheenjohtaja

Sakari Rahkala
varapuheenjohtaja

Riitta Ekstam
jäsen

Eija Jutila
jäsen